

Ο πλησίον μου, η σωτηρία μου (Αρχιμανδρίτης Ιερώνυμος Νικολόπουλος, Α΄ Γραμματεύς - Πρακτικογράφος της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα της ορθόδοξης πνευματικότητας τα τελευταία χρόνια αποτελεί η διαστρέβλωση που υφίσταται η ορθόδοξη εσχατολογία, ο προφητικός λόγος δηλαδή περί των εσχάτων. Κι είναι σύνηθες το φαινόμενο άνθρωποι άπειροι πνευματικά, χωρίς επίγνωση του τι σημαίνει Ορθοδοξία και ποια η μεγαλειώδης ουσία της, να σπεύδουν να ενασχοληθούν συστηματικά, χωρίς τις απαραίτητες πνευματικές προϋποθέσεις, με ο,τι έχει καταγραφεί είτε ως λόγος του Κυρίου, είτε ως λόγος κάποιου Αποστόλου ή Αγίου, σε σχέση με τα έσχατα του κόσμου.

Μάλιστα, κύριο χαρακτηριστικό των

περισσότερων είναι ότι χωρίς να έχουν μελετήσει ούτε τα Ευαγγέλια, τις Πράξεις των Αποστόλων, τις Επιστολές του Παύλου και των λοιπών Αποστόλων, δηλαδή χωρίς να έχουν έστω παρεμπιπτόντως ασχοληθεί με τα βασικά κείμενα του Χριστιανισμού, προσκολλώνται στην Αποκάλυψη του Ιωάννη, διεκδικώντας το δικαίωμα να αναλύουν και να ερμηνεύουν αυθεντικά ένα βιβλίο «κατεσφραγισμένον σφραγίσιν επτά», για το οποίο ένας από τους μεγαλύτερους ερμηνευτές της Αγίας Γραφής, ο Μέγας Βασίλειος, ομολόγησε την απόλυτη ανικανότητά του να προχωρήσει στην ανάλυσή του!

Επειδή δε οι περιγραφόμενες εικόνες στην Αποκάλυψη του Ιωάννη και τα εν γένει εσχατολογικά κείμενα της Εκκλησίας μας, είναι εναργέστατες και παραστατικότερες, έχουν την ικανότητα, ιδίως όταν αναπαράγονται επιπόλαια, να προκαλούν τον φόβο και να εξάπτουν την φαντασία. Καταστρατηγείται έτσι το γεγονός πως η Εκκλησία δεν χρησιμοποιεί τον φόβο ως ποιμαντικό της εργαλείο, ούτε θέλει από φόβο να πορεύεται ο άνθρωπος προς τον Θεό και να οικοδομεί μια εξ ανάγκης σχέση μαζί Του.

Περαιτέρω, παραθεωρείται ο σκοπός για τον οποίο μας δόθηκαν αυτά τα κείμενα, ο οποίος είναι να προειδοποιηθούμε οι χριστιανοί ότι θα συμβούν μέσα στην ανθρώπινη ιστορία πολλά και φοβερά, στα πλαίσια ενός μανιασμένου πολέμου εναντίον ταής Ορθόδοξης Εκκλησίας και της αληθινής πίστης. Στο τέλος όμως, ως αιώνιος βασιλιάς θα νικήσει ο Χριστός, κι όσοι μένουν πιστοί σε Αυτόν θα «*συμβασιλεύσουν και συνδιαιωνίσουν*».

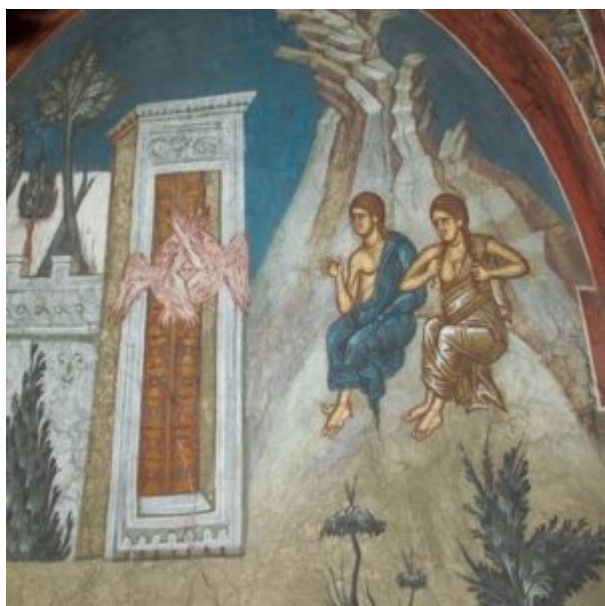
Η κρίση

Η σημερινή ευαγγελική περικοπή παρουσιάζει αυθεντικό λόγο του Κυρίου μας περί των εσχάτων. Γιατί σήμερα αυτό το κείμενο; Διότι προηγήθηκαν πολλές περικοπές

με κορυφαίες τις δύο προηγούμενες, του Τελώνη και του Φαρισαίου και του Ασώτου υιού, οι οποίες παρουσιάζοντας γλαφυρά τη θεία αγάπη, μπορεί να μας οδηγήσουν στο να παραθεωρήσουμε τη θεία δικαιοσύνη. Περιγράφεται, λοιπόν, ο τρόπος με τον οποίο θα μας κρίνει ο Θεός, για να κατανοήσουμε ότι κανείς δεν ξεφεύγει από τη θεία δίκη, αλλά και για να προβληματιστούμε γόνιμα, για το μόνο γεγονός που αποτελεί αφορμή ανησυχίας, όχι αγωνίας, στην ψυχή του κάθε ανθρώπου του Θεού, το πως θα σταθεί ενώπιον του φοβερού κριτηρίου και θα δώσει «την καλήν απολογία».

Ποιο το παράξενο στην κρίση του Θεού; Πουθενά δεν γίνεται λόγος περί αμαρτιών και παραπτωμάτων, αλλά φαίνεται τα πάντα να εξαρτώνται από τη στάση του καθενός μας έναντι του άλλου, του εμπερίστατου ανθρώπου, του πλησίον. Και μάλιστα με την έντονη διαβεβαίωση του Κύριου πως ο,τι κάνουμε στον αδελφό μας, το κάνουμε προσωπικά στον Κύριο. «Εμοί εποιήσατε».

Το τραύμα και η θεραπεία

Γιατί δεν γίνεται λόγος περί αμαρτίας; Ας θυμηθούμε το πως συντελέστηκε το προπατορικό αμάρτημα και εισήλθαν η αμαρτία και ο θάνατος στον κόσμο. Ο αρχεκακός όφης απομονώνει την Εύα και την παρασύρει σε συζήτηση μαζί του. Η Εύα αντί να καλέσει τον Αδάμ, ώστε ενωμένο το ανθρώπινο γένος να αντιμετωπίσει την πειρασμική προσβολή, συνεχίζει μόνη της ένα διάλογο με κύριο χαρακτηριστικό την αλλοίωση της αντίληψης του ανθρώπου περί του αγαθού Θεού και της σκοπιμότητας του νόμου του. Η αρχή της αμαρτίας ήταν η διάσπαση της ενότητας των Πρωτοπλάστων, της συνάφειας του άνδρα και της γυναίκας, της αγαπητικής εξάρτησης του ενός από τον άλλο! Φυσική λοιπόν, ήταν η συνέχεια και εξέλιξη της αμαρτίας, όταν η Εύα και πάλι μόνη της αγνοώντας τον Αδάμ και

ακυρώνοντας την παρουσία του, όχι μόνον γεύεται τον καρπό του δένδρου του «*γνῶναι καλόν ἢ κακόν*», αλλά πορεύεται στη συνέχεια προς αυτόν και τον υποτάσσει προσφέροντάς του τον ίδιο καρπό και προστάζοντας τον: «*Φάγε*»! Πριν αμαρτήσουν ενάντιόν του Θεού οι Πρωτόπλαστοι, αμάρτησαν ο ένας εναντίον του άλλου. Και πριν ολοκληρωθεί η προσβολή εναντίον του Θεού, είχε συντελεστεί η προσβολή εναντίον του ανθρώπου.

Αυτή η διάσταση της αμαρτίας έρχεται να θεραπεύσει η σημερινή περικοπή, χωρίς καν να μιλάει για αμαρτία! Αντιστρέφει τη διαδικασία της πτώσης και προτάσσει το γεγονός της αγαθής πορείας του ανθρώπου προς τον άνθρωπο, ως απαρχή και επιβεβαίωση της αγαθής του πορείας προς τον Θεό Πάτερα. Όποιος συντηρεί τη διάσταση του ανθρώπου από τον άνθρωπο, δεν μπορεί να ισχυρίζεται ότι είναι ενωμένος με τον Θεό. Αντίθετα, όποιος νοιάζεται και πορεύεται αγαπητικά προς τον άνθρωπο, καλύπτει και την απόσταση που τον χωρίζει από τον Θεό! Γι' αυτό και ως υπέροχο συμπέρασμα, ο μαθητής της αγάπης γράφει: «*Αν πεί κανείς ότι αγαπῶ τον Θεό και ταυτόχρονα μισεί τον αδελφό του, αυτός είναι ψεύτης. Διότι όποιος δεν αγαπά τον αδελφό του, τον οποίον βλέπει, πως είναι δυνατό ν' αγαπά τον Θεό που δεν Τον έχει δει ποτέ;*» (Α' Ιω. 4,20). Αυτή είναι η προοπτική της ενασχόλησής μας με τα έσχατα, η αγάπη προς τον πλησίον ως μέτρο της αγάπης προς τον Θεό!